Jaarstukken 2022

20-10-2023

2.1.7 Onderwijs

Wij willen dat onze jeugd kwalitatief goed onderwijs volgt. Dat zij alle talenten die zij bezitten kunnen benutten en onderwijs kunnen volgen in hun dorp of in de nabijheid daarvan. Daarvoor moet de gemeente Ouder-Amstel met de scholen en schoolbesturen en instellingen de juiste kaders en randvoorwaarden bieden. Samen met betrokken partijen heeft de gemeente Ouder-Amstel een beleids- en activiteitenplan opgesteld. Dit sluit aan op de vraag wat we met het onderwijs willen bereiken en hoe we dat gaan uitvoeren.

De focus ligt op een aantrekkelijke woongemeente; een kwalitatief goed onderwijsaanbod in gezonde en goed bereikbare scholen. Een onderwijsaanbod dat inspeelt op wensen en ontwikkelingen in onze samenleving.

Wat wilden we bereiken en wat hebben we gedaan?

In het bovenstaande thema hebben we het volgende speerpunt:

Speerpunt: Voldoende aanbod van kwalitatief, goed onderwijs

Doelstelling	Voor alle kinderen is er kwalitatief goed passend onderwijs in hun eigen wijk
Wat wilden we doen?	• De gemeente volgt de resultaten op passend onderwijs actief door in overleg te treden met basis- en voortgezet onderwijs via de Lokale en Regionale Educatieve Agenda en de (kern)overleggen van de samenwerkingsverbanden. Ook neemt de gemeente actief deel aan de Regionale agenda Thuiszitters.

Doelstelling	Voor alle kinderen is er kwalitatief goed passend onderwijs in hun eigen wijk
Wat hebben we gedaan?	• Het Interventiemodel en de regionale werkagenda langdurig verzuim en thuiszitten PO en VO Amstelland en de Meerlanden is nog steeds van kracht. De gemeente heeft actief deelgenomen aan de regionale overleggen aangaande het passend onderwijs en de thuiszittersaanpak. Door de klantmanagers onderwijs wordt ingezet op vroegsignalering en een preventieve werkwijze gehanteerd om langdurig thuiszitten zoveel als mogelijk te voorkomen. • De structuur van de Regionale Educatie Agenda (REA) is in 2022 herijkt. De REA-overleggen worden vanaf 2022 thematisch ingericht en het voortgezet onderwijs is nauwer betrokken bij de agenda en voortgang. Gezien de huidige toestroom van anderstalige kinderen betrof het nieuwkomersonderwijs voor kinderen van statushouders, asielzoekers en Oekraïense vluchtelingen een belangrijk onderwerp voor het REA. • Vanuit het lokaal onderwijsbeleid is in samenwerking met Amstelveen, Aalsmeer en Uithoorn subsidie verleend aan een aantal voorzieningen voor passend onderwijs: 1. De HB+ voorziening Elementa, een voorziening bij de School of Understanding voor hoogbegaafde kinderen met een extra zorgbehoefte die uit het onderwijs zijn uitgevallen of dreigen uit te vallen; 2. Het Techniekpact Amstelland; 3. Het NT2-project in het voortgezet onderwijs van Amstelland voor extra ondersteuning aan jongeren met Nederlands als tweede taal.

Doelstelling	Voor alle kinderen zijn er kansen om zich optimaal te ontwikkelen
Wat wilden we doen?	• Samen met scholen en de kinderopvang uitvoering geven aan de Lokale Educatieve Agenda. Er wordt uitvoering gegeven aan het Jaarprogramma Onderwijs met extra aandacht voor burgerschapsvorming, talentontwikkeling en ouderbetrokkenheid. • Continueren van het voorschoolse aanbod voor peuters ook als de ouders geen recht hebben op kinderopvangtoeslag (KOT).
Wat hebben we gedaan?	• De activiteiten die in 2022 zijn uitgevoerd: 1. Workshops debatteren van Iedereen Debatteert! en het debattoernooi Ouder-Amstel; 2. DemocraCity van ProDemos; 3. Het programmeeronderwijs en de workshops van Code Qube en Code Combat; 4. De poëzie-lessen van de School der Poëzie; 5. Oudercursussen Taal voor Thuis voor ouders van kinderen in de leeftijd 2 tot 5 en van 6 tot 12 jaar; 6. Het project Elieser; 7. Het project Gelijk=Gelijk?!. De scholen hebben daarnaast ook gebruik gemaakt van andere gesubsidieerde activiteiten in het kader gezondheid, sport, cultuur, natuur en milieu. Zo is er door diverse scholen weer gebruik gemaakt van het aanbod van De Gezonde School, Natuur- en Milieu Educatie Amstelland - Meerlanden, Loket Cultuureducatie Amstelland en van het sport- en cultuurprogramma van de buurtcoaches van Coherente. • Het voorschoolse aanbod voor reguliere peuters van ouders zonder kinderopvangtoeslag (11 uur per week) is gecontinueerd en vastgelegd in de subsidieregeling voorschoolse educatie (VE) en peuteropvang 2022. Er is subsidie beschikbaar gesteld voor beide VE-locaties in de twee kernen om de kinderen te verwelkomen van ouders die in aanmerking komen voor deze regeling.
	• Locatie Duivendrecht heeft in 2022 geen gebruik gemaakt van beschikbare subsidie voor het voorschools aanbod voor reguliere peuters van ouders zonder kinderopvangtoeslag.

Doelstelling	In samenwerking met de schoolbesturen te komen tot een vernieuwend aanbod van basisonderwijs en eventueel voortgezet onderwijs in de nieuwe wijk 'De Nieuwe Kern'
Wat wilden we doen?	• In samenwerking met de schoolbesturen ASKO Scholen en Florente Basisscholen wordt er gekeken naar de te nemen vervolgstappen met betrekking tot de uiteindelijke huisvesting van twee te stichten scholen in De Nieuwe Kern (DNK). Daarnaast worden de mogelijkheden van voortgezet onderwijsvoorzieningen in de nieuw te ontwikkelen wijken van onze gemeente zoals De Nieuwe Kern, het Entrada gebied en Werkstad OverAmstel in samenwerking met de buurgemeenten en schoolbesturen verkent.
Wat hebben we gedaan?	
	• We hebben overleg gevoerd met de schoolbesturen ASKO Scholen en Florente Basisscholen over de te nemen vervolgstappen. Het overleg heeft nog niet geleid tot concrete vervolgstappen. Dat heeft voornamelijk te maken met het verwachte tempo waarmee de eerste woningen in De Nieuwe Kern gereed zijn.

Doelstelling	Voor alle doelgroepkinderen van 2-4 jaar is voorschoolse educatie (VE) beschikbaar
Wat wilden we doen?	Uitvoering geven aan het onderwijskansenbeleid 2021-2024. De speerpunten in dit beleid zijn: • Coördinatie van voor- en vroegschoolse educatie (VVE) continueren. • Het voorschoolse aanbod van 16 uur per week continueren. • Doorgaande lijn tussen voor- en vroegschool blijven stimuleren. • Netwerk rondom jonge kinderen blijven versterken. • Ouders (thuis) ondersteunen. • Monitoren resultaatafspraken.
Wat hebben we gedaan?	• De VVE-coördinator heeft zich in 2022 vier uur per week ingezet voor de VE-geïndiceerde peuters in Ouder-Amstel. De VVE-coördinator heeft onder andere samen met de GGD de toeleiding van VE-kindjes naar een VE-plek bevorderd en bewaakte een soepele overgang van kinderopvang naar de basisschool. • Het voorschoolse aanbod voor doelgroeppeuters in de leeftijd van 2,5 tot 4 jaar was 16 uur per week en is bij onze VE-aanbieders Tante Kaatje Kinderopvang en Smallsteps Toverkruid gecontinueerd. Voor doelgroeppeuters is een startleeftijd van 2 jaar gehanteerd om voor het gesubsidieerde aanbod zoveel mogelijk peuters te bereiken. Voor doelgroeppeuters van 2 tot 2,5 jaar was er, net als voor reguliere peuters waarvan ouders geen recht hebben op kinderopvangtoeslag, een aanbod bestaande uit 11 uur voorschoolse educatie per week. Vanaf 2022 is er apart subsidie beschikbaar gesteld voor de verplicht in te zetten HBO-geschoolde VE-coach bij peuters met een VE-indicatie vanaf 2,5 jaar. • De wachtlijst voor wat betreft de plaatsing van VE-doelgroeppeuters waarvan in 2021 sprake was is in 2022 nagenoeg opgelost. • Coherente heeft afgelopen najaar twee oudercursussen Taal voor Thuis aangeboden en daarnaast is door de ouder-kind coaches en het Sociaal Team ondersteuning op maat aangeboden.
	• De kwaliteitsdialoog ligt aan de basis van het monitoren van de resultaatafspraken. Na corona is deze in 2022 weer opgestart. In de kwaliteitsdialoog worden afspraken gemaakt over de warme overdracht van kinderopvang (VVE) naar basisschool. Daarnaast zijn we met het primair onderwijs in gesprek over de interne doorstroom van doelgroepkleuters naar groep 3. Deze resultaatafspraak maakt onderdeel uit van de doorlopende leerlijn en markeert het einde van de periode van voor- en vroegschoolse educatie.

Doelstelling	Goede, veilige en gezonde schoolgebouwen voor leerlingen en leerkrachten met aandacht voor de ontwikkeling van een Kindcentrum
Wat wilden we doen?	• Afhankelijk van de besluitvorming eind 2021 wordt een vervolg gegeven aan het nieuwbouwtraject voor twee scholen onder één dak met kinderopvang voor het terrein van de Bindelwijk. Deze locatie gaat potentieel dienen als vervangende huisvesting voor de basisscholen Het Kofschip en de Amstelschool en daarnaast mogelijk ruimte bieden voor een sporthal en maatschappelijke voorzieningen. Dit traject wordt in samenwerking met het schoolbestuur en andere belanghebbenden vervolgd.
Wat hebben we gedaan?	
	• We hebben de conclusies van het verdiepend onderzoek naar de mogelijkheden van nieuwbouw van twee scholen onder één dak besproken in de commissie Ruimte op 25 januari 2022. In vervolg daarop zijn de (on)mogelijkheden van renovatie van de Amstelschool onderzocht door Onderwijsgroep Amstelland. Mede op basis van de resultaten van dat onderzoek hebben we de te nemen vervolgstappen inzake de vernieuwing van de huisvesting van zowel ’t Kofschip als de Amstelschool besproken met Onderwijsgroep Amstelland. Het schoolbestuur bereidt nu een formele huisvestingsaanvraag voor. Verwacht wordt dat het schoolbestuur deze aanvraag eind januari 2023 indient.

Doelstelling	Corona en toegenomen (risico op) onderwijsachterstanden
Wat wilden we doen?	• Tijdens de coronacrisis heeft het Rijk extra middelen geïnvesteerd in het onderwijs om achterstanden aan te pakken. Niet alleen voor scholen en schoolbesturen, maar ook voor de gemeente geldt dat de extra inzet naar aanleiding van deze steunpakketten doorwerkt in 2022. Daarmee wordt er uitvoering gegeven aan de plannen met betrekking tot het Nationaal Programma Onderwijs (NPO) en zal de samenwerking met schoolbesturen, scholen, kinderopvang en jeugdzorg op dit vlak voortgezet worden. Hiermee hopen we de onderwijskansen van de jeugd te bevorderen.
Wat hebben we gedaan?	• In 2022 heeft de gemeente samen met de schoolbesturen, kinderopvang en andere partners een plan van aanpak gemaakt voor de periode van 2022 tot en met juli 2025 om de COVID-19 gerelateerde achterstanden op cognitief, executief, sociaal of emotioneel vlak bij jeugdigen in te lopen. Dit plan kwam tot stand (onder leiding van adviesbureau Sardes) in drie bijeenkomsten met onze partners, op 6 april, 12 mei en 1 september 2022. Het college heeft het plan dit najaar vervolgens vastgesteld. Voor drie leeftijdsgroepen (0-4 jarigen, 4-12 jarigen en 12-18 jarigen) worden nu (extra) activiteiten ontplooid. Er is gekeken wat de scholen al doen, wat de gemeente al doet en waar beleid (tijdelijk) extra versterkt kan worden.
	• Er is een plan van aanpak gemaakt in 2022 waarvan een aantal activiteiten reeds gestart is eind 2022 en wordt vervolgd in 2023. Dit geldt voor de inzet van de VoorleesExpress als ook de start van de uitbreiding van de opvoedondersteuning via de GGD.
	• De planvorming met betrekking tot de uitvoering van de preventieve logopedie, de inzet van de cultuurbus en uitbreiding van de werkzaamheden van de jongerencoach op thuiszittende jongeren heeft in 2022 plaatsgevonden, echter starten deze activiteiten in 2023.

Wat heeft het gekost?

Financieel overzicht Onderwijs

Onderwijs	R2021	B2022 primitief	B2022 na wijziging	R2022	Saldo
Lasten	1.269	1.287	1.211	1.180	31
Baten	144	209	139	177	38
Saldo baten en lasten	**-1.124**	**-1.079**	**-1.073**	**-1.003**	**69**
Toevoegingen aan reserves	-	-	-	-	-
Onttrekkingen aan reserves	259	260	260	448	188
Saldo reserves	**259**	**260**	**260**	**448**	**188**
Saldo	**-865**	**-819**	**-813**	**-555**	**258**

Toelichting Financieel overzicht

Zowel de lagere lasten als de hogere baten bestaan uit diverse overige kleine verschillen en worden derhalve niet toegelicht. De hogere onttrekking uit de reserve betreft vrijval van een deel van de reserve Dekking huurlasten Jan Hekmanschool. Zodoende is de stand van de reserve gelijk aan de daarmee te dekken boekwaarde.

Ontwikkeling leerlingenvervoer

Hoewel er geen sprake is van een overschrijding op het deelprogramma onderwijs, is er wel sprake van een forse toename op het gebruik van leerlingenvervoer. Het effect hiervan is circa € 70.000. Deze trend wordt vooral veroorzaakt door een stijging van het aantal leerlingen dat gebruik maakt van het leerlingenvervoer. Een deel hiervan heeft betrekking op de groep Oekraïners die door onze gemeente worden opgevangen. Hiervoor heeft de gemeente een compensatie ontvangen via het gemeentefonds. Daarnaast is er ook gebruik gemaakt van het leerlingenvervoer door kinderen van statushouders naar taalscholen in buurgemeenten. De verwachting is dat de aantallen in het komende jaar toenemen. Met de forse indexering is de verwachting dat het budget in 2023 niet toereikend zal zijn.

Beleidskaders

Hieronder staan de kaderstellende documenten, de wetten en de verordeningen.

Kaderstellende documenten

- Beleids-en activiteitenplan onderwijs Ouder-Amstel 2016-2020 ''Samenwerken aan goed onderwijs''
- Addendum onderwijsnota 2016-2020
- Jaarprogramma's onderwijs 2021-2022 en 2022-2023
- Beleidsnota Onderwijskansen Ouder-Amstel 2020-2023
- Algemene subsidieverordening Ouder-Amstel
- Ondersteuningsplan Amstelronde 2020-2024
- Ondersteuningsplannen SWVAM 2018-2022 en 2022-2026
- Techniekpact 2020-2024
- Interventiemodel en regionale werkagenda langdurig verzuim en thuiszitten 2020-2022
- Methodische aanpak schoolverzuim
- Meerjarenprogramma 2020-2024 Laaggeletterdheid regio Groot-Amsterdam
- Subsidieregeling voorschoolse educatie en peuteropvang 2022
- Beleidsregels leerlingenvervoer Ouder-Amstel 2019
- Besluit basisvoorwaarden kwaliteit voorschoolse educatie
- Besluit specifieke uitkeringen gemeentelijk onderwijsachterstandenbeleid (OAB)

Wetten

- Wet op het primair onderwijs
- Wet op het voortgezet onderwijs
- Wet op de expertisecentra (speciaal onderwijs)
- Wet passend onderwijs
- Wet kinderopvang
- Wet educatie en beroepsonderwijs
- Wet innovatie en kwaliteit kinderopvang (voorschoolse educatie)
- Wet leerlinggebonden financiering
- Leerplichtwet 1969

Verordeningen

- Verordening voorzieningen huisvesting onderwijs Ouder-Amstel
- Verordening leerlingenvervoer Ouder-Amstel 2014

Portefeuillehouder

Wethouder D. de Jager 3e locoburgemeester	**Portefeuille** • Lokaal en regionaal onderwijsbeleid • Openbaar onderwijs • Onderwijshuisvesting • Onderwijskansenbeleid • Passend onderwijs • Leerplicht • Kinderopvang • Leerlingenvervoer

Indicatoren Onderwijs

Indicator	Periode	Ouder-Amstel	Bron	Beschrijving
Absoluut verzuim	2021-2022	0	Jaarverslag leerplicht 2021-2022	Het aantal leerplichtige jongeren dat niet staat ingeschreven op een school of onderwijsinstelling.
Relatief verzuim	2021-2022	63	Jaarverslag leerplicht 2021-2022	Het aantal leerlingen dat wel staat ingeschreven, maar niet volgens rooster naar school gaat en waarover binnen één schooljaar één of meer verzuimmeldingen is binnengekomen. Er wordt onderscheid gemaakt tussen signaalverzuim, luxeverzuim en overig verzuim.
% voortijdig schoolverlaters	2020-2021	1,35	waarstaatjegemeente.nl	Het percentage jongeren (12-23) dat zonder startkwalificatie het onderwijs verlaat. Een startkwalificatie is een havo of vwo diploma of minimaal een mbo-2 diploma. Het gaat in Ouder-Amstel om 15 jongeren.

Absoluut verzuim

In het schooljaar 2021-2022 was er geen sprake van absoluut verzuim in Ouder-Amstel. Concreet betekent dit dat er geen leerplichtige jongeren in Ouder-Amstel woonachtig zijn die niet staan ingeschreven bij een school. Dit maakt het percentage absoluut verzuim per 1.000 leerlingen in Ouder-Amstel 0%. De afgelopen jaren is het absoluut verzuim in Ouder-Amstel steeds 0% geweest.

Relatief verzuim

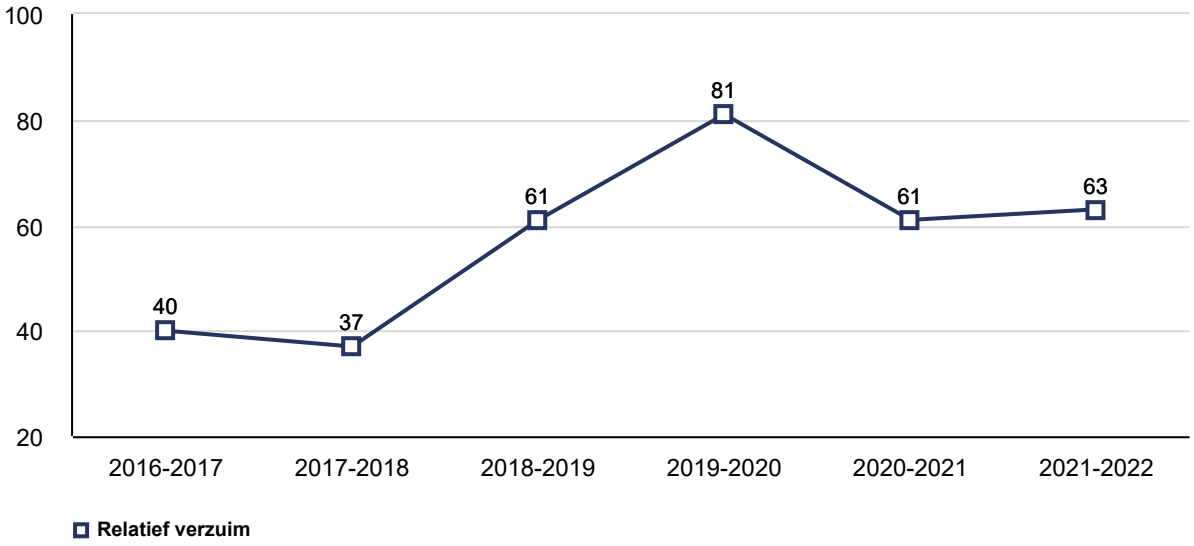

Relatief verzuim

Een melding van relatief verzuim komt binnen bij de klantmanagers Onderwijs als een leerling staat ingeschreven op een school, maar niet volgens rooster naar school gaat. Scholen hebben een meldplicht als er 16 uur of meer verzuim heeft plaatsgevonden binnen vier weken. Het relatief verzuim lag de laatste jaren lager dan het landelijk gemiddelde door actief lokaal en regionaal beleid op het bestrijden van schoolverzuim. Voor schooljaar 2021-2022 is nog niet bekend of het relatief verzuim in Ouder-Amstel net als voorgaande jaren weer lager ligt dan het landelijk gemiddelde.

Voortijdig schoolverlaters zonder startkwalificatie (vsv-ers)

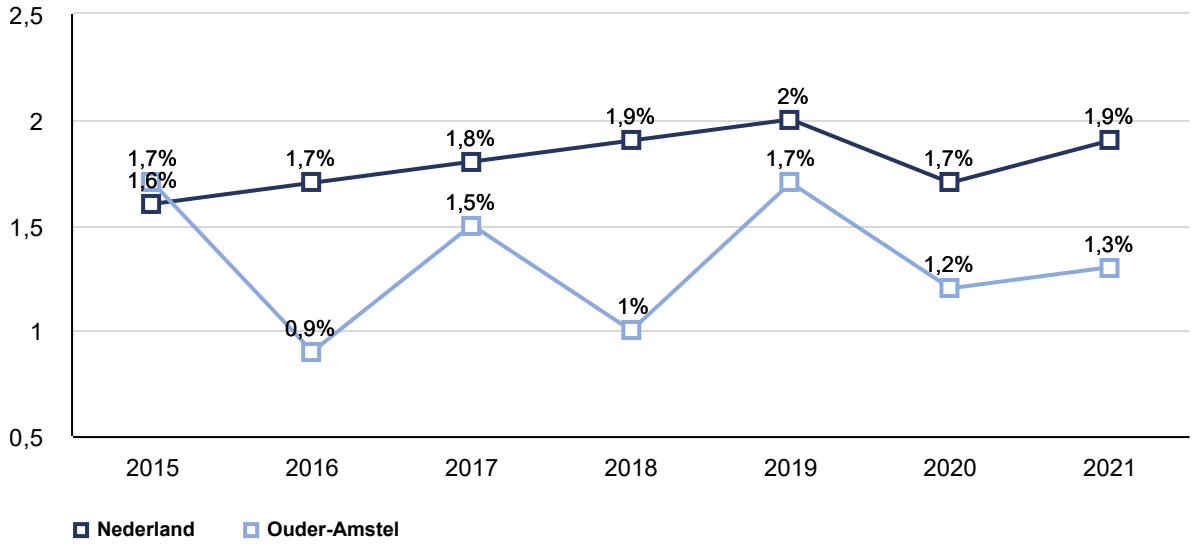

Uit de cijfers blijkt dat Ouder-Amstel (1,3%) minder voortijdige schoolverlaters heeft dan het gemiddelde van het land (1,9%). Voor Ouder-Amstel betekent dit we van 14 voortijdig schoolverlaters in schooljaar 2019-2020 naar 15 voortijdig schoolverlaters in schooljaar 2020-2021 zijn gestegen. Daarnaast zien we dat het aantal voortijdig schoolverlaters ook lager ligt in Ouder-Amstel dan in omliggende (buur)gemeenten. De globale curve die te zien is in Ouder-Amstel de afgelopen jaren is ook nog steeds vergelijkbaar met die in andere gemeenten.

Voor- en vroegschoolse educatie (VVE)

Indicator	Periode	Ouder-Amstel	Beschrijving
Aantal VVE-verwijsbrieven	2021-2022	27	Het aantal door het consultatiebureau /jeugdarts geïndiceerde kinderen met VVE-verwijsbrief.
Aantal plaatsingen voorschool	2022	22	Het aantal VVE-geïndiceerde peuters van 2 - 4 jaar dat in 2022 is geplaatst op een van de voorscholen in Ouder-Amstel en een VVE-programma volgt.
Non-bereik	2021-2022	5	Het aantal VVE-geïndiceerde peuters van 2-4 jaar dat niet is geplaatst op een van de voorscholen in Ouder-Amstel.

In 2022 werden in totaal 22 geplaatste VVE-peuters geteld. Afgezet tegen de 27 afgegeven indicaties met recht op plaatsing in 2022 betekent dit dat 81% van de VE-doelgroeppeuters geplaatst is. Van drie van de vijf niet geplaatste peuters is de reden onbekend (non-bereik is 11%). Dit non-bereik hopen we in 2023 verder terug te brengen. Deze indicatoren zijn onderdeel van de resultaatafspraken binnen de doorlopende leerlijn van kinderopvang en onderwijs.